

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibus Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

Cap. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

ANTIDOTA
EVANGELICA
IN EVANGELIUM
SECUNDVM MARCVM.

CAPVT I.

4. Fuit Ioannes in deserto baptizans, & predicans baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum.

NOVELLA & profana, Christi que Ecclesie hactenus incognita hæreticorum hodie sententia est, Sacramenta verbo prædicationis sic esse coniuncta, vt nec absque eo administrari debeant, & ab eo omnem suam vim atque efficaciam accipiant. Id quum nusquam vel Ecclesia tradat, vel Scriptura doceat, ex huius loci corruptela probare concedunt. Sic igitur in hæc verba Caluinus. *Hæc loquendi forma (predicans baptismum pœnitentiæ) primum in genere ostendit quisnam rectus Sacramentorum usus: deinde quorsum sit institutus baptismus, & quid contineat. Sacramentum igitur non est nuda ceremonia, quæ pompam nescio quam sine doctrina ostendet, sed habet verbum Dei annexum, quod externam ipsam ceremoniam viuificat. Verbum intelligo non quod magicis susurris exorcista quispiam demurmuret, sed quod clara & distincta voce pronuntiatum ad fidem edificandam valeat.* Hæc est nouella istorum hominum sententia. Verbi prædicationem externam adiungi Sacramento volunt, idque ita, vt illo verbo externa ceremonia viuificetur. Verbum autem quod Caluinus hic reiecit veluti magicis susurris ab exorcista quopiam demurmuratum, est ipsum Christi verbum baptismi ceremoniæ eo auctore coniunctum, *In nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti.* Hæc verba externo aquæ elemento coniuncta, quæ qui baptizat inter baptizandum pronuntiat, ex Christi mandato dicentis. *Baptizantes eos in nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti,* vocat homo impius magicum susurrum

à mi

à ministro baptismi veluti exorcista demurmuratum. Ita auctore Caluino magicos susurros præscripsit Christus; & suos Apostolos veluti exorcistas verba magica demurmurantes, ad baptizandum instruxit. Hæc est prophana hominis & minime ferenda impietas. Nec enim aliis verbis ministris baptismi in Ecclesia Catholica vtuntur. Et hæc quidem verba Evangelica à Christo instituta externam aquæ ceremoniam viuificant: hæc veluti forma ad materiam aquæ accedunt, vt fiat aqua sacramentalis, & ad regenerationem spiritualem efficacax. De hoc verbo Evangelico ait S. Augustinus: *Accedit verbum ad elementum, & fit Sacramentum. Detrahe verbum, & quid est aqua nisi aqua? Quid autem sit illud verbum quo accedente ad elementum fit Sacramentum, alio in loco clarissime explicat. Deus (inquit) adest verbis Evangelicis suis, sine quibus baptismus Christi consecrari non potest. Et paulò post: Quis nesciat non esse baptismum Christi, si verba Evangelica, quibus symbolum constat, illic defuerint? Verba Evangelica dicit, quibus symbolum constat, quia hoc symbolum fidei profitentur baptizandi, Credo in Patrem & Filium & Spiritum Sanctum. Quæ ne ex coniectura dicta videantur, ipse seipsum explicabit Augustinus. In eodem opere ita scribit: Si Evangelicis verbis, In nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti, Marcion baptismum consecrabat, integrum erat Sacramentum, quamuis eius fides sub eisdem verbis aliud opinantis quàm Catholica veritas doceat, non esset integra, sed fabulosis falsitatibus inquinata. Disertè expressit quid per verba Evangelica intelligat, non sanè prædicationem Euangelij ad ædificandam fidem audientium, vt Caluinus somniat, sed formam verborum à Christo præscriptam ad Sacramenti consecrationem & complementum. Et contra Caluini somnium de ædificanda fide per verbi prædicationem, vnde externa ceremonia viuificetur, plurimum valet quod proximis verbis subiungit eodem loco doctissimus Augustinus. Nam (inquit) sub eisdem verbis, id est, In nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti, non solum Marcion, aut Valentinus, aut Arius, aut Eunomius, sed ipsi carnales paruuli Ecclesie, quibus dicebat Apostolus, Non potui loqui vobis quasi spiritualibus, sed quasi carnalibus, si possent singuli diligenter interrogari, tot diuersitates opinionum fortassis quot homines numerarentur. Nunquid tamen integrum Sacramentum non accipiunt? Aut nunquid ideo si profecerint, & opinionum carnalium vanitatem emendauerint, denudò quod acceperant repe-*

Caluini in
Christum
blasphemiam.

Verbum
Sacramē.
tale quid
& quale.

Tract. 80.
in Ioan.

De baptis.
cōtra Do-
nat. lib. 6.
cap. 25.

Lib. 30
cap. 15.

tendum est? Accipit quisque secundum fidem suam, sed quantum capit, gubernante illam misericordia Dei, de qua Apostolus dixit, Si quid aliter sapitis, Deus vobis reuelabit. Hęc Augustinus, aperte docens Sacramenti integritatem & perfectionem non ab intelligentia & instructione audientium, sed ab ipsis verbis Euangelicis debite retentis ac pronuntiatis pendere; & verbum Euangelicum non ad fidem adificandam, sed ad Sacramentum perficiendum ex Christi institutione ac mandato profertur. Ad eundem verbum Euangelicum, quo consecratur baptismus, non est verbū prædicationis (vt acerrime tuentur hæretici) sed forma illa verborum à Christo præscripta, *In nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti*, vt (quemadmodum scribit Augustinus) *facilius fuerit inuenire hæreticos qui omnino non baptizarent, quam qui non illis verbis baptizarent.* Vnde in eodem opere prope finem affirmat eos omnes habere baptismum, qui ubique & à quibuscunque illud verbis Euangelicis consecratum sine sua simulatione & cū aliqua fide accipiunt. Hęc ob causam Ariani, qui æqualitatem trium personarum non credebant, suamque perfidiā in publico actu Ecclesiæ exprimeret non sunt veriti, cantantes, *Gloria Patri per Filium in Spiritu S.* tamen formam hanc baptismi & verba hæc Euangelica, *In nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti*, que in diuino sit baptismate inuocationem permutare non sunt ausi, itaque propter nimis apertam transgressionem, ait Theodoretus. Eandem ob causam, quum iuxta decreta Concilij Nicæni Nouatiani ad Ecclesiam reuertentes per solam manus impositionem reciperentur, Cataphryges vel Pauliani similiter reuertentes baptizari præciperentur, huius discriminis causam reddens Innocentius Papa, Augustino cõtemporaneus, ita scribit: *Hoc in istis duabus hæresibus ita distinctum ratio manifesta declarat, quia Paulianista in nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti minimè baptizabant, Nouatiani verò eisdem tremendis venerandisque nominibus baptizant.* Sic Augustinus Paulianos iuxta Concilij Nicæni decretum baptizandos scribit, *quia regulam baptismi non tenuerunt.* Vnde & Didymus Alexandrinus vetustissimus scriptor ita scribit: *Non arbitror quemquam ita insanum atque vecordem futurum, vt perfectum baptisma putet id quod datur in nomine Patris & Filij sine assumptione Spiritus Sancti, aut rursus in nomine Patris & Spiritus Sancti Filij vocabulo prætermissio, aut certe in nomine Filij & Spiritus Sancti non preposito vocabulo Patris.* In eandem sententiam copiosè & grauiter disputat

De baptis.
contra Do-
nar. lib. 6.
cap. 25.
Lib. 7.
cap. 53.

Hæret. fabul.
lib. 4.
Concil.
Nic. can.
8. & 19.

Epist. 23.
cap. 5.

Her. 44.

Lib. 2 de
Spiritu
Sancto.

contra

contra Arianos Athanasius. Ambrosius quoque his verbis: *Catechumenus nisi baptizatus fuerit in nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti remissionem non potest accipere peccatorum.* Denique Chrysoft. exponens illa Apolloli verba. *Mundās Ecclesiam suam lauacro aqua in verbo vita. In quo (inquit) verbo In nomine Patris & Filij & Spiritus Sācti.* Hoc est ergo ex totius antiquitatis consensu verbum Evangelicum, quo consecratur baptismus, & quo externum elementum viuificatur, non doctrina Evangelica, vt affirmat hoc loco Calvinus.

Serm. 3.
contra
Arianos.
De iis qui
iniciantur
mysteriis
c. 4. Homi.
20. ad
Ephes.

Quod autem affirmat, videamus quomodo ex hoc loco confitetur. Non enim (inquit) simpliciter Ioannes baptizasse dicitur in pœnitentiam, ac si gratia Dei in signo visibili inclusa esset, sed predicasse qualis esset baptismi utilitas, vt ex verbo predicato efficax esset signum. Hoc autem peculiare est baptismi, quod symbolum pœnitentia dicitur in remissionem peccatorum. Iam quum eadem baptismi illius significatio, vis, & ratio fuerit qua nostri, si figura à sua veritate estimatur, falsum diuersos esse Ioannis & Christi Baptismos. Aduertere operæpretium est quàm tenui ac futili argumento grauiissimum & constantissimum Ecclesiæ Catholicæ dogma iste hæreticus conuellit. Maximi momenti dogma est, Sacramentorum nostrorum vim ac naturam cognoscere, & in quibus ea vis ac natura consistat, exploratum habere. Ex materia certi elementi, & verbo veluti forma, quo accedente ad elementum fit Sacramentum, tanquam ex duabus necessariis partibus compleri & perfici quodque Sacramentum, credidit hætenus Ecclesiæ Catholica, & in Concil. generalibus ita res dudum definita est, Concilio Florent. ac Trident. Contrà aiunt hæretici verbum prædicationis illud esse quod accedens elemento facit Sacramentum, vel (vt Calvinus hic loquitur) quod externam ceremoniam viuificat. At rem tantam ex qua natura Sacramentorum dependet, in qua totius Ecclesiæ Catholicæ iudicium, praxim, ac fidem (vt ex tot antiquitatis testimonijs circa vñ baptismum, de quo hic locus tractat, iam ostendimus) sibi aduersantem habent, quo tandem argumento probat Calvinus? Quia (inquit) dicitur Ioannes predicasse qualis esset baptismi utilitas, vt ex verbo predicato efficax esset signum. At vbi hoc dicitur, aut quæ Scriptura hoc dicit? Dicit hoc loco Marcus, dixit & Lucas, quod Ioannes baptizans predicauit baptismum pœnitentiæ, sed eum predicasse qualis esset baptismi utilitas, idque in eum finem vt ex verbo predicato signum esset efficax, nec Marcus, nec Lucas, nec vlla *ſc* Scriptura di-

Grauiissi-
mum Ec-
clesiæ do-
gma futi-
lissimo ar-
gumento
conuellit
Calvinus

Duo mendacia Scri-
ptura affini-
xit Calui-
nus.

Ioannis
baptismus
quo sensu
penitentia
baptismū
pradicabat

Act. 19.

Ioan. 1.
Matth. 3.

Luc. 1.

cit. Duo igitur mendacia Scripturæ Euangelicæ affinxit Cal-
uinus. Ioannes quidem baptizauit aqua, predicans baptismum
penitentia in remissionem peccatorum: id est, quibus prius præ-
dicauerat baptismum penitentia (est enim ordo inuersus, ut
ipsi agnoscunt hæretici) & quos prius exhortatus fuerat ad
penitentiam, (dicens, Penitentiam agite, appropinquabit enim
regnum cælorum, vnde & confitentes actus suos ab eo baptiza-
bantur) simulque ad suum baptismum, in signum penitentia
& nouæ vitæ; idque in remissionem peccatorum, id est, ut nec
per illum baptismum, nec per illam prædicationem, sed per
Christum, quem Ioannes prædicabat, & per Christi baptismum
ad quem ille suos præparabat, remissionem peccatorum con-
sequerentur (Ioannes enim, ait in Actis Paulus, baptizauit
baptismo penitentia populum, dicens, in eum qui venturus es-
set post ipsum ut crederent) illos baptizauit. Docuit ergo &
prædicauit Ioannes, nec quæ esset baptismi sui utilitas, sed in
quem finem eos baptizabat, & ad cuius rei significationem
nec ut ex illa prædicatione aqua eius esset efficax ad remis-
sionem peccatorum. Nec prædicatio nec baptismus Ioannis
ipsam remissionem peccatorum contulit, sed vtrumque ad
Christum præparauit, à quo acciperent remissionem pecca-
torum, ideoque digito illis Christum demonstrauit. Hic est
Agnus Dei, hic est qui tollit peccata mundi. Ego baptizo vos in
aqua: hic est qui baptizat in Spiritu Sancto, id est, in cuius ba-
ptismo Spiritus Sancti remissionem peccatorum largitur. Si-
cuti hic de baptismo Ioannis Marcus ac Lucas, sic de ipsa
Ioanis prædicatione loquitur Zacharias. Præbibus ante factum
Domini parare vias eius ad dandam scientiam salutis plebi
eius in remissionem peccatorum eorum. Dedit scientiam salutis
plebi prædicando in remissionem peccatorum, non quia præ-
dicatio eius remissionem peccatorum conferebat, sed quia
ad illam consequendam à Domino, cuius viam parabat, suos
auditores informabat. Sic Ioannis prædicatio cum suo bap-
tismo coniuncta, non ad aliquam baptismi sui efficaciam quo-
ad remissionem peccatorum, sed ad populi instructionem fa-
ciebat; ut illa externa ablutione intelligerent se veteris vitæ
penitentiam agere, & nouam respicientiam profiteri, ad re-
missionem peccatorum ab illo consequendam, qui baptizaret
in Spiritu, ideoque verè peccata remitteret. Quod ergo sub-
iungit Caluinus, peculiare esse baptismi, quod symbolum pen-
itentia dicitur in remissionem peccatorum, de baptismo Ioan-
nis verum est sensu quo dictum est, de baptismo Christi ve-
rum

rum non est. In Christi quippe baptismo præcedit pœnitentia præparans ac disponens, & sequitur baptismus efficiens & conferens remissionem peccatorum. Hunc ordinem primus Christianorum baptismus nos docuit; Petrus quippe prædicatione peracta, & animis audientium ad fidem & pœnitentiã compunctis, ipsisque interrogatibus. *Quid faciemus, viri fratres?* respondit Petrus, *Pœnitentiam agite, & baptizetur unusquisque vestrum in remissionem peccatorum.*

Atqui, ait Calvinus, *idem est baptismus Ioannis ac noster.* Vnde verò hoc constat? Nam (inquit) quum eadem sit baptismi Ioannis significatio, vis, & ratio qua nostri, falsum est diuersos esse Ioannis & Christi baptismos. Ecce reni absurdissimam, & totius antiquitatis vnanimi consensu reprobata, ex simplici suppositione probat. Supponit eandem esse significationem, vim, & rationem baptismi Ioannis & nostri: & inde concludit non esse diuersos. Sed quod pro comperto supponit Calvinus, hoc negat diuinitus inspirata Scriptura, hoc negat omnium veterum Patrum & concors sententia. Patrum concordẽ sententiã in Prœptuario nostro Catholico produximus. Agnoscit eam Calvinus, & contemnit. Neminem (inquit) perturbet quoddam alterum ab altero, baptismum Ioannis à Christo discernere veteres Patres contendunt, quorum non tanti nobis debet esse calculus, ut Scriptura certitudinẽ quatefaciat. Proferet igitur nobis aliquam Scripturam Calvinus, cuius certitudinem iste veterum Patrum consensus quatefaciat. Subiungit, *Nulla enim alia è verbo Dei differentia inuenitur, quàm quod in eum qui venturus erat, Ioannes baptizat: Apostoli in eum qui iam se exhibuerat.* Hæc ille impostor mēdax. Impostor, quia prætextu Scripturæ aliud docentis Patrum vnanimem sententiã reiicit. Mēdax, quia quod de Scriptura ipse affirmat, purum mendacium est. Ecce enim duas aut tres alias ex verbo Dei differentias proferimus. Primùm, quam ipse Ioannes discretissimè posuit. *Ego baptizo vos in aqua in pœnitentiã: qui autem post me venturus est, qui fortior me est, &c ipse baptizabit vos in Spiritu Sancto & igni.* Maxima hæc est differentia quòd baptismus Ioannis non fuit in Spiritu Sancto sicut Christi baptismus: quod adeo verum est ut baptizati à Ioanne ne quidem an Spiritu Sancti esset audiuerint, ut in Actis Apostolicis proficentur. Rursum, baptismus Christi, quem Apostoli ministrabant, fuit in nomine Sanctissimæ Trinitatis, ut Christus illis præcepit. Baptismus Ioannis cum illa inuocatione & forma non fuit. Alioqui eius discipuli & ab eo baptizati Spi-

Act. 2.

Caluini
impudentia.Dom. 3.
Aduentus.
Instituit.
lib. 4. c. 15.
num. 7.Differentia
tres inter
baptismum
Christi &
Ioannis.I.
Matth 3.
Luc. 3.
Ioan. 1.

Act. 19.

2.

ricum Sanctum ita penitus non ignorassent. Prætereâ, baptis-
 3. mus Ioannis, ipsius Ioannis proprius erat, & ab eo nuncupa-
 Matth. 21. tus, sic loquente ipso Christo: *Baptismus Ioannis utrum de ca-
 lo erat an non?* Apostolorum & Ecclesiæ Christianæ baptis-
 mus, nec Petri nec Pauli baptismus, sed Christi dicitur: quia
 per illos omnes non nisi vnus Christus baptizat. Sic alias tres
 ex verbo Dei differentias inuenimus, & nequiter mentitur

*Ex puro
 mendacio
 totâ Anti-
 quitatem
 rejicit Cal-
 uinus.*

Calvinus est, vt vnanimem veterum Patrum sententiam sub
 prætextu Scripturæ aliud docentis homo peruicax rejiceret.
 Sed hæc est hæreticorum hodie impostura: Patrum consen-
 sum se rejicere aiunt, quia plus Scripturæ deferendum. Re-
 autem examinata, non plus Scripturæ, sed plus suis propriis
 placitis ac phantasmatis deferunt. Denique aut Scripturam
 non proferunt, aut suo fermento illam corrumpunt. Nec tunc
 quæstio est, an propter Patrum calculum Scripturæ certitu-
 do quarefacienda sit, sed quæstio est an in sensu Scripturæ
 incerto propter nouellum cuiuslibet hæretici sensum, vete-
 rum Patrum vnanimis consensus reiiciendus sit. Postremo
 quæstio est vter melius Scripturas intellexerit, vnus Calui-
 nus ac Beza, quàm vnus Augustinus totque alij antiquissi-
 mæ Ecclesiæ celeberrimi ac doctissimi Patres. In qua quæ-
 stione si nouellis magistris deferimus, surgent & alij nouelli
 (sicuti post Lutherum surrexit Calvinus) qui idem postula-
 bunt. Ita nouo cuiuslibet doctrinæ vento perpetuò circum-
 feremur. Sed id ne fieret, *Pastores & doctores dedit Ecclesia
 sua Christus, ad consummationem sanctorum, id est, ad con-
 fortationem fidelium; nec id ad breue tempus, sed donec oc-
 curramus omnes in unitatem fidei (id est, donec impleantur
 tempora Gentium:)* vt iam (ab his doctoribus & pastoribus
 instructi) *non simus paruuli fluctuantes, & circumferamur
 omni vento doctrinæ per nequitiam & astutiam hominum ad
 circumuentionem erroris.*

15. Pœnitementi, & credite Euangelio.

*In Harmō.
 ad Marc. I* **H**æc verba duplici cauillo conatur eludere Calvinus
 Quæri (inquit) potest quomodo ex Euangelio pendeat pœni-
 tentia, cur eam Marcus ab Euangelij doctrinâ separet. Primum
 non Marcus, sed Christus hæc verba dixit. Deinde Christus
 pœnitentiam ab Euangelij doctrinâ non separat, vt fingit
 Calvinus; sed ad fidem Euangelio præbendam, seu ad creden-
 dum Euangelio, viam ac præparationem necessariâ esse pœni-
 tentiam

nitentiam docet. At si ita est, quomodo ex Euangelio pende-
bit *pœnitentia*? ait Calvinus: id est, quomodo crit meum para-
doxum verum, quod prius oportet credere Euangelio, & per
illam fidem Deum sibi habere certò propitium, vt sic pœni-
tentia serio studeatur? Sic enim alibi docet, vt alio in loco
ostendimus. Duplex (inquit) solutio est. Nam Deus interdum
sic nos ad respiscendum inuitat, vt tantum dicat mutandam esse
in melius vitam: postea conuersionem & vita nouitatem Spiri-
tus sui donum esse ostendit: vt sciamus non tantum nobis præci-
pi quod officij nostri est, sed obsequendi gratiam & virtutem si-
mul offerri. Hic Calvinus ex parte falsum narrat, ex alia parte,
qua verum dicit, suis placitis contradicit. Falsum est, Deum
interdum ad pœnitentiam sic inuitare, vt tantum dicat in me-
lius mutandam esse vitam. Semper enim peccati præteriti on-
dium, & propter offensum Deum tristitiam ac dolorem Scri-
ptura à pœnitentibus flagitat. Quod autem dicit & verum di-
cit, vitæ nouitatem Spiritus sanctus donum esse, Deumq; non
solum præcipere, sed etiam obedientia & exsequendi facul-
tatem conferre, alteram Caluini hæresim funditus evertit, qua
docet Dei mandata obseruari non posse, nec ad ea nos obli-
gari, nec Spiritum Christi in adiutorium nobis dari, vt ad
iustitiam consequendam nos iuuat, nec vt per eum adiuuemur
ad iustitiam summam, sed vt beneficia Christi in cordibus no-
stris obsignet, ipseque Christus tota nostra sanctificatio ac
iustitia sit. Sed pergamus cum Caluino hoc in loco. Si hoc
modo accipimus (inquit) quod Ioannes concionatus est (de
pœnitentia agenda in remissionem peccatorum) sensus erit,
Dominus vos ad se conuerti iubet. Quia verò id non potestis
propria industria, Spiritum regenerationis promittit. Quare
hanc gratiam fide amplecti vos oportet. Omnia confundit &
peruertit Calvinus. Ioannis Baptistæ prædicatio (de qua ta-
men hic non agitur, sed de Christi) illa erat, vt pœnitentiam
ante omnia agerent, non quidem propria industria & solis
naturæ viribus, sed ex speciali diuinæ gratiæ adiutorio, quo
nec veteris legis iusti, nec qui tunc erant fideles Iudæi care-
bant. Spiritus regenerationis, quæ vitæ nouitatem inducit,
promittitur quidem pœnitentibus, vbi Deo reconciliati pec-
catorum remissionem consecuti fuerint: non quia fide illam
apprehenderunt (somnia hoc Caluini est) sed quia creden-
tibus & pœnitentibus, dignaq; pœnitentia opera facientibus
(vt Paulus concionari solebat) ille Spiritus regenerationis
per Christum confertur; pariter & vna cum ipsa remissione
pecca

In Promptu
Catho. par.
Quadrage-
simæ in Sabbatho
hebdoma-
de 2.

Instit. lib.
3. cap. 17.
num. 2. &
cap. 1. nu-
1. & seqq.

Pœnitentia
ordo à Cal-
uino inuer-
sum.

Act. 26.

peccatorū. Et hoc modo pœnitentia semper præcedit ipsam regenerationem & remissionem peccatorum quam Euangelium docet. Spiritus regenerationis fide apprehensus, ut Calvinus loquitur, id est, credere quòd pœnitenti ille Spiritus à Deo impertietur, non facit ut homo ritè pœniteat, nec quicquam in eo operatur in quo nondum est, & cui nondum colatus est, ut sic propriæ industriæ defectum ille supplèat, iuxta Calvinum significum, sed specialis Dei gratia quæ hominem ad pœnitentiam excitat (est enim & illa donum Dei singulare) humanæ industriæ impotentiam supplet, facitque ut homo veram & legitimam pœnitentiam agat.

Sed hîc Calvinus memor se Spiritui regenerationis & novitati vitæ plus tribuisse quàm aliàs solet, aut quàm solius fidei iustificantis doctrina permittit, seipsum tempestivè corrigit & dicit: *Quamquam fides quam haberi Evangelio Christiano postulat, minimè ad donū renovationis restringi debet, sed præcipuè ad peccatorum remissionem spectat. Coniungit enim Iohannis pœnitentiam cum fide, quia se ideo Deus nobis reconciliat, ut tanquam Pater à nobis sanctitate & iustitia colatur.* Præ-

Calvini doctrina ex seipso refutatur.

cupatione hæc utitur Calvinus, quia perpetua eius & suorum doctrina est, fidei iustificantis obiectum nihil aliud esse quàm gratuitam peccatorum remissionem in Euangelio prædicatam à fide apprehensam. Nunc autem affirmat spiritum quoque regenerationis per fidem, quam Evangelio habemus, apprehendi, ut fide iustificemur. Respondet autem non ad hoc donum renovationis restringi fidem, sed præcipuè ad remissionem peccatorum spectare. Quæ responsio tametsi in forma recipiatur, satis adhuc eius altera sententia refutatur. Satis enim nobis est quòd ad hoc donū renovationis fides spectat. Non volumus ad hoc donum fidem restringi. Planè volumus ad remissionem quoque peccatorum fidem ampliari. Sed volumus, & vult Scriptura, ut ad utrumque fides spectet, iuxta illud

Tit. 3.

Pauli: *Salvos nos fecit per lavacrum regenerationis (ubi peccatorum remissio innuitur) & renovationis per Spiritum sanctum quem effudit in nos abundè.* Satis nobis est, Deum se nobis ideo reconciliare, ut postea colamus eum in sanctitate & iustitia, quod hîc fateatur Calvinus. Sic enim nõ in sola remissione peccatorum, nec in sola fide eam apprehendente, salus & iustitia nostra consistit (quod Catholica damnat Ecclesia) sed præterea in Spiritu regenerationis & vitæ novitate, quæ altera & potior est Christianæ iustitiæ pars. Sed hoc in prioris solutionis suæ gratiam ponere & eocedere coactus est Calvinus.

Poste

Posterior Solutio est: *Credere Euangelio*, in his Christi verbis tantundem valere atque *gratuitam iustitiam amplecti*. Sæpe enim in Scripturis specialem istam inter fidem & remissionem peccatorum relationem occurrere, sicut quum docet nos fide iustificari. Hæc altera solutio per se absurdissima est, & eius confirmatio penitus insulsa. Absurdum & impium est, *Credere Euangelio*, hunc sensum habere, *Gratuitam iustitiam amplectimini*: quasi Euangelium eiusque prædicatio nihil aliud credendum fidæque amplectendum contineret, quàm gratuitam iustitiam maximè in sensu Caluini, qui per gratuitam iustitiã non plus intelligit quàm gratuitam remissionem peccatorum, quæ initialis & minima pars iustitiæ Christianæ est; sanè & priuatio veteris formæ inter principia rei generandæ minimum & maximè improprium principium est. *Credere Euangelio*, est omnia credere quæ Euangelium de Deo, de Christo, de tota fide ac salute humana docet. Solutionis confirmatio insulsa est. Hæc enim eius vis & consecutio est: *Occurrit sæpe in Scripturis inter fidem & remissionem peccatorum relatio*, id est, sæpe in Scripturis remissionem peccatorum credere docemur: ergo hoc in loco, *Credere Euangelio*, significare debet credere *gratuitam iustitiam*, quæ est (in sensu Caluini) remissio peccatorum. Insulsa & friuola hæc cõsecutio est: primùm, quia etsi sæpe ita se res habeat, quum etiam sæpe aliter se res habeat, & aliis in locis sapissimè fides alia quàm plurima obiecta respiciat, nulla est consecutio, vt hoc in loco ad illud vnũ obiectum fides restringatur. Deinde, Euangeliũ multo plura in se complectitur quàm gratuitam peccatorum remissionem. Non ergo sequitur: *Credere gratuitam remissionem peccatorum sæpe scriptura docet: ergo quum dicitur, Credere Euangelio, idem & non aliud docere putanda est.*

Sed quomodo hoc ipsum Caluinus probat, quòd fides sæpenumero in Scripturis ad peccatorum remissionem refertur. *Sicuti* (inquit) *quum docet nos fide iustificari*. Egregia scilicet probatio, quæ sola novella sanctæ Scripturæ corruptela nititur. Nam fide iustificari in Catholica hætenus Ecclesia, nūquam illum sensum habuit, fide amplecti gratuitam iustitiã. Nouella hæc est & horum temporum corruptela pestilens. Fide iustificamur in sensu veterum Ecclesiæ patrum, maximèque S. Augustini (loquendo de ipsa in se fide) quia totius iustificationis nostræ coram Deo fides, qua in Deum & Christum eius credimus, fides (inquam) sana & orthodoxa, omnia credens quæ diuinitus ad credendum reuelata sunt, radix

Euangelio credere quàm latè patet.

Fide iustificari quid.

Galat. 5.

Sabbato
hebdom. 2.

principium, & fundamentum est: nec sine illa iustificari quisquam potest. Aut certè fide iustificamur (loquendo de perfectione eius) non qualibet, sed (vt Paulus docuit) fide per charitatem operante. Ita utraque Caluini solutio contra tam perspicua Christi verba, quibus poenitentiam fidei vt medium fini anteponit, varia impietate & absurditate plena est. De poenitentiae doctrina à Caluino deprauata vide multo plura in Promptuarij nostri Catholici parte Quadragesimali.

IN MARCI CAP. III.

16. Et imposuit Simoni nomen Petrus.

OBSERVANT hoc loco Catholici (quod & nos olim fecimus) Christum noui nominis impositionem, quod antea Simoni promiserat, quam primò eum intueretur dicēs: Tu vocaberis Cephas, eo demum tempore dedisse, quo duodecim designauit Apostolos, vt eodem videlicet momento de capite futuro prospiceret, quo de futuris pastoribus prospexit: quia formari tunc coepit quasiq̃ in utero Christi parturiri noua Christi Ecclesia. Obseruant quoque hoc nouum nomen illi singulariter, & soli à Christo impositum, aliquā in eo nouam & singularem præ cæteris prærogatiuam notare: sicut in mutatis à Deo nominibus Abraham, Sarai & Israël, factum fuisse Scriptura demonstrat, & diligenter explicat Chrysostomus. Indignè fert hoc totum Caluinus, & ait. *Ridiculi sunt Papista, qui ex hoc nouo nomine colligunt fundatam in eo esse Ecclesiam, vt fusu explicabitur cap. 16. Matthæi.* Atqui eodem loco iam ostendimus non minus ridiculè quàm impiè manifesta veritati in Scripturis reuelatæ Caluinum reluctari: vanumque ac ridiculum esse quod illic repetens hinc affirmat, *Christum pro mensura gratiæ qua Simonem instruere volebat, peculiare illi nomen imposuisse.* Sanè pro mensura gratiæ qua Christus suos instraxit, cui respondet mensura operis ac mercedis, Paulo potius, qui plus omnibus laborauit, siue Ecclesiasticam prædicationem, siue certamina & persecutiones eius respicias, qui electionis fuit vt portaret nomen Christi in Gentibus, cui Christus ostendit quàm multa pro nomine eius pati debuit, qui denique non ab homine neque per hominem, sed ab ipso Christo de celo vocatus Euangelium suum accepit, peculiare hoc nomen potius quàm Simoni Petro imponi debuit. Sanè pro maiori mensura gratiæ qua instructus erat Paulus, distinguit B.

Petri no-
mē nomen
Præmatus
iudicium.

1. Cor. 15.

2. Cor. 11.

Act. 9.

Galat. 2.

Ambro